

Raadsvoorstel

Onderwerp: Jaarstukken 2023 en ontwerpbegroting 2025 VKB

Datum: 11 september 2024

Agendapunt: 11

Behandeling: Ter bespreking in het raadsoverleg

Portefeuille-

houder(s): wethouder M. de Visser

Steller: Matthezing, Sander

Zaaknummer: Z.HHL.084490

1. Samenvatting

De GR VKB heeft de Jaarstukken 2023 en Ontwerpbegroting 2025 aangeboden aan de raad.

De uitgaven voor de gemeente aan de VKB zijn vorig jaar binnen de ontwerpontwerpbegroting gebleven. Door de nieuwe CAO in 2023 is er aanzienlijk meer geld naar de personeelskosten gegaan. De ontwerpontwerpbegroting van 2025 houdt ook rekening met toenemende kosten voor salaris. In 2023 zijn er een aantal werknemers op cruciale posities vertrokken. Met een nieuwe directeur is de VKB in 2024 bezig om de basis weer op orde te krijgen door cruciale posities binnen de organisatie goed ingevuld te krijgen en daarmee de continuïteit te waarborgen. Dit zal in 2025 nog een vervolg krijgen.

De verkorte looptijd van een schuldregeling, maar ook de nieuwe basisdienstverlening zorgt ervoor dat de VKB mee moet met deze ontwikkelingen. Op dit moment is een externe partij (Lysias) aan het onderzoeken wat de toegevoegde waarde is van de VKB en hoe deze eventueel gewaarborgd kan blijven. Deze uitkomsten worden pas eind 2024 verwacht. Deze uitkomsten worden ook met het college en de raad besproken.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

1. Geen bezwaar in te dienen over de jaarstukken 2023 bij het AB VKB.
2. Geen zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2025 bij het AB VKB

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

Het algemeen bestuur (AB) van de Volkskredietbank Noord-Oost Groningen (hierna: VKB) heeft op 4 juli jl. de jaarstukken 2023 en de ontwerpbegroting 2025 behandeld. Deze stukken worden u aangeboden ter behandeling.

3.2 Bevoegdheid raad

U heeft conform de gemeenschappelijke regeling (GR) de mogelijkheid om eventuele bezwaren of zienswijze schriftelijk kenbaar te maken bij het AB. Deze worden betrokken bij de definitieve vaststelling van de jaarstukken en ontwerpbegroting in de vergadering van 3 oktober 2024 van het AB VKB. Aansluitend worden de jaarstukken en ontwerpbegroting naar de provincie verzonden.

3.3 Wettelijk of beleidskader

3.4 Historische context

De gemeente Het Hogeland heeft de professionele schuldhulpverlening ondergebracht bij de GR VKB en de GKB. De GR VKB biedt schuldhulpverlening aan de inwoners van Het Hogeland die in het gebied wonen dat voorheen de gemeente Eemsmond was.

4. Beoogd resultaat (of effect)

De GR VKB legt verantwoording af aan de raden van de aan de GR deelnemende gemeenten. De jaarstukken 2023 en de ontwerpbegroting 2025 worden tijdig en rechtmatig vastgesteld door het bestuur van de VKB en naar de provincie verzonden (inachtneming van het eerder verkregen uitstel van de provincie tot medio oktober).

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

Jaarstukken 2023

De jaarstukken bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening. De verklaring van de accountant volgt uiterlijk voor 1 augustus as. De accountant gaat er gezien de controle tot dusver, en o.b.v. onze eigen ervaring en expertise vanuit dat de versie die er nu ligt (versie 01072024) geen aanpassingen meer behoeft, maar hij kan het uiteraard nooit uitsluiten. De accountantscontrole zelf volgt nog en de verklaring zal worden toegevoegd zodra deze beschikbaar is. Pas wanneer de accountantsverklaring binnen is, worden alle stukken in één keer naar de raad verzonden.

De raad is op grond van de GR bevoegd om eventuele bezwaren kenbaar te maken, die zullen worden betrokken bij de definitieve besluitvorming in het AB. Het jaarverslag en de jaarrekening 2023 geven een beeld van de activiteiten en financiën van de VKB.

1. Dienstverlening blijkt effectief en wordt gewaardeerd

In 2021 heeft de gemeenteraad het beleidsplan Integrale schuldhulpverlening 2021-2024 vastgesteld. In dit plan zijn de visie en de doelstellingen op het gebied van de schuldhulpverlening neergelegd. In hoofdstuk 3, bladzijden 15 t/m 19, van de jaarstukken staat beschreven welke van deze doelstellingen aan de hand van een streefcijfer zijn behaald. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de bereikte resultaten. De dienstverlening blijkt effectief gezien het lage herhalingspercentage van 3,8% (dit was 3,0% in 2020, 3,3% in 2021 en 3,8% in 2022). Dit is hetzelfde percentage als in 2022. De dienstverlening wordt gewaardeerd door de inwoners die geholpen worden. Het gemiddelde cijfer van het klanttevredenheidsonderzoek is een 8,3.

2. Lagere gemeentelijke bijdrage dan was begroot

De bestaanskosten worden op basis van het inwonertal omgerekend naar een vaste bijdrage voor elke GR-gemeente en de productkosten worden berekenend voor elke gemeente afzonderlijk op basis van de productafname. De exploitatiebijdrage in 2023 is voor de gemeente lager uitgevallen dan begroot. De exploitatiebijdrage van de gemeente Het Hogeland bedraagt in 2023 € 373.390,-. Dat is € 14.710,- lager dan was begroot (€ 388.100,-).

In hoofdstuk 8, paragraaf 8.3 van de jaarstukken wordt een uitgebreide analyse gegeven van de baten en lasten, waarmee de lagere gemeentelijke bijdrage voor Het Hogeland wordt verklaard. Hoofdstuk 10, paragraaf 10.6 laat een totaaloverzicht zien van de gemeentelijke bijdragen over 2022.

Ontwerpbegroting 2025

3. De ontwerpbegroting 2025 is conform wettelijke voorschriften opgesteld

De uitvoering van schuldhulpverlening door de gemeente is bij wet geregeld en daarom verplicht. Dat geldt niet voor het beschermingsbewind. Daarom worden deze kosten uitgesplitst in de ontwerpontwerpbegroting. De uitvoering van de schuldhulpverlening is al jaren uitbesteed aan de VKB voor de inwoners van dat deel van Het Hogeland dat voorheen de gemeente Eemsmond was. De onderliggende ontwerpbegroting is in overeenstemming

met de wettelijke voorschriften opgesteld. De ontwerpbegroting geeft invulling aan de taken en doelstellingen van de VKB voor onze inwoners. De visie en doelen van de bij de VKB aangesloten gemeenten zijn weergegeven in het Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024. De uitgangspunten van dit Beleidsplan zijn mede de basis geweest voor het opstellen van de ontwerpontwerpbegroting 2025. Er dient een nieuw beleidsplan Schuldhulpverlening 2025-2028 opgesteld te worden. Dit plan loopt nauw samen met het traject dat loopt via Lysias voor de VKB. Hoe beter dit samenloopt, hoe effectiever het beleidsplan gemaakt kan worden. De raad zal tijdig geïnformeerd worden over de voortgang van dit proces.

4. Inschatting productafname voor 2025

De ontwerpbegroting 2025 is gebaseerd op afnames van producten zoals die in de recente ontwerpbegroting 2024 zijn meegenomen. Dit is conform de verdeling in het kernpakket en het keuzepakket zoals gezamenlijk is afgesproken binnen de GR VKB. Samen met de opbrengsten op basis van het aantal inwoners per gemeente en de overige opbrengsten uit bijvoorbeeld beschermingsbewind heeft dit geleid tot de begrote baten voor 2025. Op basis van de begrote afnames is de personele bezetting bepaald.

De jaarrekening 2023, de herzien begroting 2024 en het Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2024 vormen gezamenlijk de uitgangspunten voor de ontwerpbegroting 2025. Sinds medio 2023 is er een stijging in de aanmeldingen te zien, die ook in 2024 zichtbaar is. Het is de vraag op welke manier de hoge inflatie en de onzekere bestaanszekerheid voor de kwetsbare doelgroepen de komende jaren van invloed zal zijn op het aantal aanmeldingen bij de VKB.

5. Gemeenteraad kan eventuele bezwaren en zienswijze kenbaar maken

Op grond van artikel 34 lid 4 GR VKB kan de gemeenteraad haar zienswijze omtrent de ontwerpbegroting kenbaar maken bij het bestuur van de VKB. Met betrekking tot de jaarrekening is in artikel 37 van de GR vastgelegd dat de gemeenteraad bevoegd is om eventuele bezwaren ten aanzien van de jaarrekening kenbaar te maken.

Uiterlijk 26 september dienen deze bezwaren en zienswijzen binnen te zijn, waarna de definitieve jaarstukken en begroting door de VKB naar de provincie worden verzonden. De jaarstukken 2023 en ontwerpbegroting 2025 zullen op 11 september worden behandeld in het Raadsoverleg en op 25 september in de Raadsvergadering. Het definitieve besluit van de gemeenteraad zal direct na raadsbehandeling aan het bestuur van de VKB kenbaar worden gemaakt.

5.2 Risico's

1. De VKB heeft inmiddels een nieuwe hoofd financiën en directeur. Er is door de organisatie hard gewerkt om alle stukken tijdig op te leveren. Er is echter nog meer tijd nodig om alles op orde te krijgen, daarom is er een extra bijdrage in 2025 berekend voor deze kosten.
2. Lange tijd was er een daling van de aanmeldingen. Inmiddels is er een stijgende trend zichtbaar. De verwachting is dat deze trend doorzet.
3. Het speelveld van schuldhulpverlening wordt steeds complexer. Het aanbod van (maatschappelijke) organisaties en (commerciële) partijen die hulp en ondersteuning wordt steeds groter. Dit vraagt om meer regie van de gemeente. We werken daarom verder aan de positionering van schuldhulpverlening en betere integrale samenwerking in de keten.
4. Al enige tijd wordt gewerkt aan de organisatievorm en de samenstelling van het bestuur van de VKB. Door herindelingen is de verhouding AB-DB niet conform de wet gemeenschappelijke regelingen. Tevens is de wet gemeenschappelijke regelingen per 1 juli 2022 gewijzigd. Het onderzoek naar een mogelijk nieuwe organisatievorm en de invulling van het bestuur van de VKB wordt dit jaar voortgezet. Hierbij wordt gebruikt gemaakt van de expertise van Lysias.
5. Er is onduidelijkheid over de vraag of de VKB verplicht is BTW in rekening te brengen bij het product beschermingsbewind. Omdat de VKB tot op heden nog geen BTW in rekening heeft gebracht, bestaat er in beginsel een BTW-risico voor het verleden. Indien uiteindelijk blijkt dat de VKB toch BTW-plichtig is dan kan er een eventuele naheffing van omzetbelasting plaatsvinden over een periode van maximaal vijf jaar. Omvang risico voor de VKB: maximaal € 531.000,-.

6. Per 1 juli 2023 is de verkorte looptijd voor schuldregelingen ingegaan. Van 36 naar 18 maanden. Dit moet er toe leiden dat meer mensen met schulden geholpen worden. De impact hiervan is op dit moment nog niet te meten. Dat zal pas in 2025 mogelijk zijn.
7. De nieuwe basisdienstverlening zal er voor zorgen dat er door gemeenten een uniformere lijn mbt schuldhulpverlening gevolgd zal gaan worden. Het nieuwe beleidsplan Schuldhulpverlening 2025-2028 zal hier mee vervlochten worden.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Jaarstukken 2023 VKB

In de gemeentelijke ontwerpbegroting was voor de VKB in 2023 een bedrag van € 388.100,- begroot. Uit de jaarstukken van 2023 blijkt dat de gemeentelijke bijdrage voor de gemeente Het Hogeland uitkomt op een bedrag van € 373.390,-. Dat is € 14.710,- lager dan was begroot.

Ontwerpbegroting 2025 VKB

De ontwerpbegroting laat een exploitatietekort voor 2025 zien van in totaal € 175.000,-. Het tekort wordt veroorzaakt door kosten voor het op orde brengen van de basis. Deze kosten worden naar ratio gedekt door de vijf gemeenten. Voor Het Hogeland betreft dit een eenmalige bijdrage van € 18.375,-.

In de ontwerpbegroting 2025 van de VKB wordt uitgegaan van een gezamenlijke gemeentelijke bijdrage door de deelnemende gemeenten van in totaal € 4.188.600,-. De bijdrage van gemeente Het Hogeland bedraagt in de ontwerpbegroting van 2025 een bedrag van € 425.400,-. Het totaalbedrag voor 2025 komt daarmee uit op € 443.775,-. Dit bedrag moet worden meegenomen in de gemeentelijke ontwerpbegroting.

De structurele kosten in de ontwerpbegroting 2025 (€ 425.400,-) komen € 1.800,- lager uit dan de structurele kosten in de herziene begroting 2024 (€ 427.200,-).

In de meerjarenbegroting van 2026 tot en met 2028 is een stijging van de gemeentelijke bijdrage te zien van gemiddeld € 8.700,- per jaar.

7. Inbreng belanghebbenden

Niet van toepassing

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

Niet van toepassing

8.2 Tijdsplan

Behandeling in raadsoverleg woensdag 11 september 2024
Behandeling in raadsvergadering woensdag 25 september 2024
Reactie raad aan GR VKB donderdag 26 september 2024
Tijdsplan is afgestemd met de griffie.

8.3 Communicatie

Middels een brief of mail wordt de VKB op de hoogte gesteld van het besluit van de gemeenteraad betreffende een (eventuele) zienswijze op de jaarstukken en begroting.

8.4 Evaluatie

Niet van toepassing

Bijlage(n):

1. Aanbiedingsbrief GR VKB Ontwerpbegroting 2025

2. Ontwerpbegroting 2025 VKB
3. Jaarstukken 2023 GR VKB

Achterliggende documenten:

4. Beleidsplan Schuldhulpverlening 2021 – 2024
5. Herziene begroting 2024

Winsum, 16 juli 2024

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding